

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Ketensturing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
7 september 2023

Ons kenmerk
4888206

nota

Beleidsreactie VWN rapport Leefomstandigheden in de
(crisis) noodopvang voor asielzoekers

1. Aanleiding

Op 6 september jl. heeft VluchtelingenWerk Nederland (VWN) haar onderzoeksrapport "Gevlucht en vergeten?" over de leefomstandigheden van asielzoekers in de (crisis)noodopvang gepubliceerd. De beleidsreactie is naar aanleiding van het onderzoeksrapport opgesteld.

2. Geadviseerd besluit

Geadviseerd wordt om akkoord te gaan met de beleidsreactie zoals opgesteld.

3. Kernpunten

Het onderzoeksrapport van VWN benoemt diverse problemen in (C)NO's, waaronder problemen met slaapruidtes, sanitaire voorzieningen, voeding, gezondheidszorg, onderwijs, en activiteiten. Bewoners klagen over geluidsoverlast, gebrek aan privacy, slechte kwaliteit van eten en het ontbreken van kookfaciliteiten. Kwetsbare bewoners ontvangen onvoldoende zorg, en kinderen missen speelruimtes en activiteiten. Respect en tolerantie tussen bewoners zijn er, maar soms is er onbeschofte behandeling door beveiliging of locatiemanagement. Het gebrek aan voorzieningen leidt tot vermoeidheid, stress en een verlies van menswaardigheid bij bewoners.

VWN adviseert om de (crisis)noodopvang te beëindigen, waarbij wordt opgemerkt dat vanaf 1 juli jl. is niet langer sprake van crisisnoodopvang, COA heeft enkele van de CNO-locaties overgenomen en een deel van de voormalige CNO-locaties wordt geëxploiteerd door de gemeenten onder de noemer TGO (Tijdelijke Gemeentelijke Opvang). Optie die genoemd wordt door VWN is snel de spreidingswet in te voeren en spoedwetgeving te gebruiken als de spreidingswet vertraging oploopt. Andere aanbevelingen omvatten stabiele financiering voor het COA en IND, het mogelijk maken van kleinschalige opvang vooruitlopend op de spreidingswet, en uitbreiding van de logeeregeling. Er wordt ook gewezen op de noodzaak om de leefbaarheid in (C)NO's te verbeteren, met inbegrip van betere huisvesting, adequaat plaatsingsbeleid voor kwetsbare asielzoekers, gegarandeerde gezondheidszorg, verbeterde sociale veiligheid en vergroting van zelfredzaamheid.

In de beleidsreactie is nader ingegaan op deze bevindingen. Benadrukt is dat SJenV VWN erkentelijk is voor het benoemen van knelpunten en aandragen van

aanbevelingen. Algemene strekking van de reactie is dat door de aanhoudende druk op de opvangcapaciteit het helaas nog altijd zo is dat veel werk verzet moet worden om iedereen met een daartoe strekkend recht van opvang te kunnen blijven voorzien. Het gevolg is dat asielzoekers in zowel CNO- als NO-locaties opgevangen moeten worden. Dit heeft uiteraard niet de voorkeur, aangezien veel van deze locaties afwijken van het reguliere kwaliteitsniveau.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Ketensturing

Datum
7 september 2023

Ons kenmerk
4888206

4. Toelichting*

4.1 Politieke context

Het gaat hierbij om asielzoekers in de (crisis)noodopvang en toegang tot de benodigde voorzieningen. Doordat momenteel niet de gewenste kwaliteit van voorzieningen geboden kan worden, zijn zorgen ontstaan. Deze zorgen worden onderschreven. Er wordt hard gewerkt om eenieder een bed te kunnen bieden, maar daarvoor is een stabiel opvanglandschap noodzakelijk. Er wordt daarom hard gewerkt aan het vinden van nieuwe structurele opvangplekken.

4.3 Juridische overwegingen

Uitspraak van het Gerechtshof in Den Haag in het hoger beroep van het kort geding van VWN tegen de Staat.¹

4.4 Krachtenveld

Het rapport is opgesteld door VluchtelingenWerk Nederland. Naast het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), wordt ook de Immigratie en Naturalisatie-Dienst (IND) en in algemene zin medeoverheden genoemd.

4.8 Communicatie

De beleidsreactie wordt naar de Kamer gestuurd en gepubliceerd.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

¹ [Uitspraak in hoger beroep over asielopvang \(rechtspraak.nl\)](https://rechtspraak.nl/uitspraak/uitspraak-20230907_1)